

Należności i zobowiązania MIF

Należności i zobowiązania banków

Definicje i zakres sektorów gospodarki opisane zostały w pliku „Definicje i zakres sektorów gospodarki w statystyce monetarnej” dostępnym na stronie internetowej NBP.

Aktywa

Kredyty i inne należności – należności krajowych MIF/banków od podmiotów krajowych z tytułu: kredytów, pożyczek, skupionych wierzytelności, zrealizowanych gwarancji i poręczeń, depozytów złożonych, leasingu finansowego, operacji z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz innych operacji.

Kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych o charakterze bieżącym – kredyty udzielone na finansowanie bieżącej działalności firmy, gospodarstwa rolnego, np. kredyty odnawialne i w rachunku bieżącym, kredyty z tytułu kart kredytowych, kredyty operacyjne, kredyty obrotowe, kredyty dyskontowe.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty o charakterze bieżącym.

Kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych o charakterze inwestycyjnym

- **Kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych inwestycyjne** – kredyty na finansowanie nowych lub powiększenie istniejących zdolności wytwórczych i usługowych kredytobiorcy oraz inne przedsięwzięcia o charakterze inwestycji wspólnych i towarzyszących, udzielone na finansowanie przedsięwzięć zmierzających do: odtworzenia, modernizacji i zwiększenia majątku trwałego, z wyłączeniem kredytów na nieruchomości.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty inwestycyjne.

- **Kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych na nieruchomości** – kredyty udzielane na budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę budynków mieszkalnych oraz adaptację pomieszczeń niemieszkalnych na cele mieszkalne; nabycie działki budowlanej lub jej części pod budowę domów jednorodzinnych lub budynków mieszkalnych; na remonty, modernizację i renowację lokali i budynków mieszkalnych, o ile wymienione czynności związane są pośrednio lub bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą

podmiotów oraz kredyty na nabycie, budowę, przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę budynku, budowli, lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość lub nabycie spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego o przeznaczeniu gospodarczym (w szczególności: przemysłowym, produkcyjnym, handlowym, usługowym, składowym, biurowym, produkcyjnym i usługowym w rolnictwie i leśnictwie), publicznym (w szczególności: na cele transportu, łączności, energetyki, ochrony zdrowia, opieki społecznej, oświaty, nauki, kultury i kultu religijnego, administracji publicznej, ochrony środowiska, obronności i bezpieczeństwa państwa, zaopatrzenia w wodę) bądź użytkowym (np. garaże) oraz na nabycie gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku lub budowli o przeznaczeniu gospodarczym, publicznym lub użytkowym.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty na nieruchomości.

Inne kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych – pozostałe, nie zaliczone do innych kategorii przedmiotowych kredyty udzielone przedsiębiorstwom niefinansowym, np. kredyty samochodowe, na zakup papierów wartościowych.

Kredyty dla gospodarstw domowych – kredyty dla osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych i rolników indywidualnych.

Kredyty dla osób prywatnych konsumpcyjne – kredyty udzielone osobom prywatnym na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub wykonywanym przez nie wolnym zawodem, przeznaczone na zakup dóbr konsumpcyjnych, zwykle trwałego użytku (np. samochody, sprzęt AGD, RTV); na zakup usług (podróże). Do kategorii tej zaliczane są np. kredyty w systemie sprzedaży ratalnej. W kategorii tej prezentowane są pożyczki, o ile bank nie posiada informacji o ich celu.

Przedsiębiorców indywidualnych i rolników indywidualnych zaciągających kredyty konsumpcyjne (np. na zakup samochodów na cele prywatne) traktuje się jako osoby prywatne i prezentuje w tym sektorze.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty na cele konsumpcyjne.

Kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych i rolników indywidualnych o charakterze bieżącym – kredyty udzielone na finansowanie bieżącej działalności firmy, gospodarstwa rolnego np. kredyty odnawialne i w rachunku bieżącym, kredyty z tytułu kart kredytowych, kredyty operacyjne, kredyty obrotowe.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty o charakterze bieżącym.

Kategoria ta obejmuje również takie kredyty eksportowe, które stanowią finansowanie bieżącej działalności przedsiębiorstw realizujących kontrakty eksportowe (np. na spłatę zobowiązań wobec dostawców, wypłatę wynagrodzeń, kosztów bieżących).

Kredyty dla gospodarstw domowych/przedsiębiorców indywidualnych/rolników indywidualnych)/instytucji niekomercyjnych inwestycyjne – kredyty na finansowanie nowych lub powiększenie istniejących zdolności wytwórczych i usługowych kredytobiorcy oraz inne przedsięwzięcia o charakterze inwestycji wspólnych i towarzyszących, udzielone na finansowanie przedsięwzięć zmierzających do: odtworzenia, modernizacji i zwiększenia majątku trwałego, z wyłączeniem kredytów na nieruchomości.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty inwestycyjne.

Kredyty dla gospodarstw domowych na nieruchomości – kredyty na nieruchomości dla osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych i rolników indywidualnych.

Kredyty dla gospodarstw domowych (osób prywatnych i przedsiębiorców indywidualnych) na nieruchomości mieszkaniowe – kredyty udzielone na: nabycie, budowę, przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę domu albo lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość; uzyskanie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej albo prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej; remont domu albo lokalu, o których mowa powyżej, z wyjątkiem bieżącej konserwacji i odnowienia mieszkania, nabycie działki budowlanej lub jej części pod budowę domu jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego, w którym jest lub ma być położony lokal mieszkalny; inne cele związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych, np. na pokrycie kosztów partycypacji w kosztach budowy mieszkań przez towarzystwa budownictwa społecznego.

Przedsiębiorców indywidualnych i rolników indywidualnych zaciągających kredyty na nieruchomości mieszkaniowe w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych traktuje się jako osoby prywatne.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty na nieruchomości mieszkaniowe.

Inne kredyty dla gospodarstw domowych – pozostałe, nie zaliczone do innych kategorii przedmiotowych kredyty, np. kredyty samochodowe, kredyty na zakup papierów wartościowych.

Kredyty dla osób prywatnych odnawialne i w rachunku bieżącym – kredyty odnawialne to kredyty charakteryzujące się następującymi właściwościami: (1) kredytobiorca może, bez uprzedniego powiadomienia kredytodawcy, wykorzystać lub wypłacić środki do wysokości uprzednio ustalonego w umowie limitu; (2) wysokość dostępnego kredytu może się zwiększać lub

zmniejszać w miarę zaciągania i spłacania kredytu; (3) kredyt może być wykorzystany wielokrotnie; (4) nie ma obowiązku regularnej spłaty. Kredyty odnawialne obejmują kwoty wykorzystane i dotychczas niespłacone (kwoty należne).

Kredyty w rachunku bieżącym dla osób prywatnych oznaczają środki wykorzystane w ramach dopuszczalnego limitu przekroczenia stanu środków na rachunku bieżącym, zgodnie z ogólnymi warunkami otwierania i prowadzenia rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych w banku sprawozdającym.

Do kategorii tej zalicza się kredyty konsolidacyjne, w których przeważający udział mają kredyty odnawialne i w rachunku bieżącym.

W strukturze terminowej kategorii „kredyty i inne należności” kredyty odnawialne i w rachunku bieżącym zaliczane są do przedziału „do 1 roku włącznie”, chyba że umowa kredytowa określa dłuższy termin spłaty.

Kredyty dla osób prywatnych z tytułu kart kredytowych – kategoria ta obejmuje kredyty udzielone poprzez użycie karty z odroczoną płatnością lub karty kredytowej (tj. karty z opcją kredytu nieoprocentowanego i kredytu oprocentowanego). Kategoria „kredyty z tytułu kart kredytowych” nie obejmuje zadłużenia z tytułu kart obciążeniowych i debetowych.

W strukturze terminowej kategorii „kredyty i inne należności” kredyty z tytułu kart kredytowych zaliczane są do przedziału „do 1 roku włącznie”, chyba że umowa określa dłuższy termin spłaty.

Pasywa

Depozyty i inne zobowiązania (bez operacji z przyrzeczeniem odkupu) – środki podmiotów krajowych zdeponowane w MIF/bankach: kredyty i pożyczki otrzymane, zobowiązania podporządkowane zaciągnięte w formie kredytów, zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych, bony oszczędnościowe, oraz inne zobowiązania.

- **Depozyty i inne zobowiązania bieżące** – środki podmiotów krajowych zdeponowane w MIF/bankach na rachunkach bieżących lub bezterminowych rachunkach oszczędnościowych lub innych formach depozytów, które mogą być na żądanie i bez istotnych kosztów wypłacone w formie gotówki lub wykorzystane do regulowania płatności za pomocą czeku, polecenia przelewu, karty płatniczej itp., oraz inne zobowiązania bieżące.
- **Depozyty i inne zobowiązania terminowe** – środki podmiotów krajowych zdeponowane w MIF/bankach na określony termin, które nie mogą być wycofane przed tym terminem lub wycofanie ich powoduje istotne koszty, np. istotne obniżenie należnych odsetek. Do kategorii tej zalicza się m.in. depozyty terminowe, depozyty zablokowane, książeczki oszczędnościowe terminowe, depozyty strukturyzowane, indywidualne konta emerytalne

(IKE), indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) oraz inne zobowiązania terminowe.

Operacje z przyrzeczeniem odkupu – zobowiązania krajowych MIF/banków wobec wszystkich podmiotów krajowych z tytułu operacji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, tj. operacji repo, sell-buy-back, pożyczek papierów wartościowych z zabezpieczeniem gotówkowym.

Operacje z przyrzeczeniem odkupu zaliczane do pieniądza M3 – zobowiązania krajowych MIF/banków wobec podmiotów krajowych innych niż MIF i instytucje rządowe szczebla centralnego z tytułu operacji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, tj. operacji repo, sell-buy-back, pożyczek papierów wartościowych z zabezpieczeniem gotówkowym.